

Φυτοπροστασία και αγρονομικές δραστηριότητες στο οπωρώνα τον Οκτώβριο

Кирил Кръстев, агроном

Ημερομηνία 12.10.2026 | Τεύχος 10/2026 | ISSN 2815-522X | Γλώσσα EL
www.plant-protection.com/article/2479?lang=el

Στις αρχές Οκτωβρίου, η δυναμική μεσημβρινή κυκλοφορία ενδέχεται να συνεχιστεί, με ψυχρές αέριες μάζες από τον βορρά να φθάνουν στην Ευρώπη.

Η δεύτερη δεκαήμερη περίοδος του Οκτωβρίου είναι η εποχή κατά την οποία η μετάβαση από το πρώιμο στο τυπικό φθινόπωρο θα γίνει πιθανότατα πιο αισθητή. Δεν αποκλείεται η Βουλγαρία να βρεθεί ανάμεσα σε δύο διαφορετικά αέρια καθεστώτα – ψυχρότερο αέρα από τον βορρά και θερμότερο αέρα από τον νότο.

Με νότια ροή, οι θερμοκρασίες ενδέχεται να ανέλθουν προσωρινά σημαντικά πάνω από τον κανονικό για την περίοδο. Τέτοιες θερμάνσεις τον Οκτώβριο μπορεί να είναι ιδιαίτερα έντονες στη Νότια Βουλγαρία, στην Πεδιάδα της Θράκης και στις περιοχές γύρω από την ακτή της Μαύρης Θάλασσας. Ωστόσο, μετά το πέρασμα ενός ψυχρού μετώπου, οι θερμοκρασίες μπορούν να πέσουν ταχύτατα.

Με πιθανότητα εμβάθυνσης της κυκλογένεσης πάνω από τη δυτική ή κεντρική Μεσόγειο Η Νότια και Ανατολική Βουλγαρία ενδέχεται να δεχθεί σημαντικές ποσότητες κατακρημνίσεων. Ταυτόχρονα, με μια πιο

βορειοδυτική κυκλοφορία, οι κατακρημνίσεις μπορεί να κατανεμηθούν πιο άνισα και να περάσουν γρήγορα από τη χώρα.

Στα υψηλά τμήματα της Ρίλα, του Πιρίν και του Αίμου, θα υπάρχουν ήδη συνθήκες για την πρώτη πιο επίμονη χιονόπτωση με αρκετά ισχυρή εισβολή ψυχρού αέρα. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει την έναρξη ενός διαρκούς χιονισμένου χειμώνα στα βουνά.

Για τη Βουλγαρία, η τρίτη δεκαήμερη περίοδος μπορεί να φέρει πιο συχνές περιόδους με θερμοκρασίες γύρω ή κάτω από το κανονικό. Εδώ, η πιθανότητα των πρώτων πιο σοβαρών φθινοπωρινών ψυχρών κυμάτων αυξάνεται.

Η τεφρά σήψη στα σταφύλια (*Botrytis cinerea*) προκαλείται από τον μύκητα *Sclerotinia fukeliana*. Υπό κατάλληλες συνθήκες (υψηλή υγρασία), η τεφρά σήψη προσβάλλει τους οφθαλμούς, τους νεαρούς βλαστούς, τα φύλλα και τα σταφύλια. Ωστόσο, προκαλεί τη μεγαλύτερη ζημιά όταν προσβάλλει τα σταφύλια. Σε ορισμένα έτη, η τεφρά σήψη καταστρέφει έως και 60-70% και περισσότερο της συγκομιδής ευπαθών ποικιλιών σταφυλιού. Η ασθένεια εξαπλώνεται σε γειτονικές ράγες, καλύπτοντας ολόκληρο το τσαμπί, το οποίο καλύπτεται με μούχλα. Τα σταφύλια μπορούν να προσβληθούν ενώ βρίσκονται στα κλήματα, κατά τη μεταφορά και κατά την αποθήκευση.

Ο προβλεπόμενος δροσερός και υγρός καιρός τις περισσότερες ημέρες από 1-10 Οκτωβρίου θα αποτελέσει προϋπόθεση για την ανάπτυξη παθογόνων - όψιμη καστανή σήψη στους καρπούς φθινοπωρινών ποικιλιών οπωροφόρων δέντρων (*Monilia fructigena*), τεφρά σήψη (*Botrytis cinerea*) στην ασυγκόμιστη καλλιέργεια σταφυλιού. Κατά της τεφράς σήψης, προκειμένου να τηρηθούν οι περίοδοι καραντίνας, η επέμβαση πραγματοποιείται με ορισμένα από τα βιομυκητοκτόνα - Polyversum (50-100 g/ha) και Serenade Aso SC (400 ml/ha). Κατά της όψιμης καστανής σήψης, το σκεύασμα που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε είναι το Switch 62.5 WG – 80-100 g/ha με περίοδο καραντίνας 3 ημερών.

Τον Οκτώβριο, σε οπωρώνες μηλιάς και αχλαδιάς που έχουν προσβληθεί από φουζικλάδιο, για τη μείωση της μόλυνσης, είναι επιθυμητό στην αρχή της πτώσης των φύλλων, μετά τη συγκομιδή των καρπών, να πραγματοποιηθεί επέμβαση με διάλυμα ουρίας 5%.

Η καρουλιάσματα των φύλλων της ροδακινιάς είναι η πιο επιβλαβής ασθένεια της ροδακινιάς. Εκτός από τη ροδακινιά, το παθογόνο είναι ικανό να μολύνει τη νεκταρινιά και τη βερικοκιά. Τα κατεστραμμένα φύλλα δεν μπορούν να θρέψουν τον καρπό και αργότερα νεκρώνονται και πέφτουν. Αφού πέσουν τα άρρωστα φύλλα, το δέντρο σχηματίζει νέα που παραμένουν υγιή, αλλά αυτό το εξαντλεί σοβαρά, το προδιαθέτει σε παγετό κατά τη διάρκεια του χειμώνα και επηρεάζει τη δέσμευση των ανθοφόρων οφθαλμών. Το αίτιο της καρουλιάσματα των φύλλων της ροδακινιάς είναι ο μύκητας *Taphrina deformans*, ο οποίος παρασιτεί στα φύλλα. Ο μύκητας διαχειμάζει μεταξύ των λεπιών των οφθαλμών ή στον φλοιό των προσβεβλημένων βλαστών. Αναπτύσσει έναν κύκλο ζωής ανά εποχή και μολύνει μόνο από τη διαχειμάζουσα μόλυνση.

Για τα πυρηνόκαρπα είδη, μετά τη μαζική πτώση των φύλλων, συνιστάται ψεκασμός με βορδιγάλαιο πολτό 2% κατά των αιτιών της τρύπας των φύλλων, της πρώιμης καστανής σήψης και της καρουλιάσματα των φύλλων της ροδακινιάς.

Αγροτεχνικές Δραστηριότητες

Σε φυτώρια οπωροφόρων δέντρων

Καταβάλλεται μέριμνα για τη διατήρηση της βλαστικής ικανότητας των σπόρων που συλλέγονται για στρωμάτωση από πυρηνόκαρπα είδη. Ξεκινά η προετοιμασία για την ανύψωση υποκειμένων από σπορεία και νεαρών δέντρων από το φυτώριο δεύτερου έτους. Τα υποκείμενα από σπορεία και τα εμβολιασμένα νεαρά δέντρα ανυψώνονται αφού τελειώσει η βλάστησή τους – στο δεύτερο μισό του Οκτωβρίου και τον Νοέμβριο.

Τα φυτά δεν πρέπει να έχουν φύλλα. Εάν τα φύλλα δεν έχουν πέσει, χρησιμοποιείται χλωριούχο ασβέστιο 0,1-0,2% για τον σκοπό αυτό. Η άρδευση διευκολύνει την ανύψωση.

Σε οπωρώνες

Η συγκομιδή αμυγδάλων και ορισμένων δαμάσκηνων συνεχίζεται. Και έως τα μέσα του μήνα το αργότερο, η συγκομιδή φθινοπωρινών-χειμερινών ποικιλιών μηλιάς και αχλαδιάς πρέπει να έχει ολοκληρωθεί.

Το έδαφος στις μεσογραμμές ετήσιων και νεαρών φυτειών καλλιεργείται βαθιά, εκτός εάν είναι χορτοκαλυμμένες.

Εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί προφυτευτική λίπανση με φωσφορικά και καλιούχα λιπάσματα, εφαρμόζονται 50-60 kg υπερφωσφορικού και 20-22 kg θειικού καλίου - ή άλλο φωσφορικό και καλιούχο λίπασμα στην ίδια ποσότητα ανά δεκάριο. Φωσφορικά και καλιούχα λιπάσματα εφαρμόζονται επίσης βαθιά σε καρποφόρες φυτείες.

Σε φυτείες φράουλας

Η εγκατάσταση νέων φυτειών φράουλας συνεχίζεται. Η φύτευση των σπορόφυτων πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο έως τα μέσα του μήνα. Τα σπορόφυτα πρέπει να είναι τσιμπημένα, με λίγο χώμα γύρω από τις ρίζες. Μετά τη φύτευση, ποτίστε με 0,5 – 1 dm³ νερού ανά φυτό.

Η τελευταία καλλιέργεια καρποφόρων φυτειών πραγματοποιείται – σε βάθος 10-15 cm, με τα φυτά να παραχώνονται ελαφρώς.

Η ανύψωση και προετοιμασία για ψυχρή αποθήκευση σπορόφυτων για εαρινο-θερινή φύτευση συνεχίζεται.

Σε φυτείες σμέουρων

Προετοιμάζονται εκτάσεις για την εγκατάσταση νέων φυτειών σμέουρων. Οι καρποφόρες φυτείες λιπαίνονται με 2-3 t κοπριάς, 20-30 kg υπερφωσφορικού και 10-15 kg θειικού καλίου - ή άλλο φωσφορικό και καλιούχο λίπασμα στην ίδια ποσότητα ανά δεκάριο, μετά τα οποία τα λιπάσματα ενσωματώνονται βαθιά – 20-25 cm.

Σε φυτείες μαύρης σταφίδας

Κατά τη διάρκεια ξηρασίας, καρποφόρες και νεαρές φυτείες αρδεύονται. Η φθινοπωρινή λίπανση πραγματοποιείται με 1-2 t κοπριάς, 20-40 kg υπερφωσφορικού και 10-15 kg θειικού καλίου – ή άλλο φωσφορικό και καλιούχο λίπασμα στην ίδια ποσότητα ανά δεκάριο. Το έδαφος στις μεσογραμμές καλλιεργείται σε βάθος 15-18 cm, και κοντά στα φυτά – στα 5-6 cm.

Σε φυτείες με άλλες καλλιέργειες

Το φθινοπωρινό όργωμα πραγματοποιείται σε βάθος 18-20 cm, το οποίο συμβάλλει στην καλή αποθήκευση υγρασίας στο έδαφος από τις χειμερινές κατακρημνίσεις.

Μετά το τρίτο έτος, το υπέργειο τμήμα των φυτειών δάφνης κόβεται στα 20-25 cm από τον λαιμό της ρίζας. Τα κομμένα στελέχη μεταφέρονται σε ξηρό, αεριζόμενο χώρο για ξήρανση των φύλλων.

Η συγκομιδή καρπών από λωτό, ρόδι, ακτινίδιο (kiwi) ξεκινά.

Στο τέλος του μήνα, όταν υπάρχει κίνδυνος ψυχρού και σχετικά ξηρού καιρού, όλα τα φυτά δάφνης (δάφνη, δάφνη) παραχώνονται με άροτρο.

Η συγκομιδή καρπών σύκου συνεχίζεται. Η φροντίδα για τα πράσινα μοσχεύματα που έχουν τεθεί για ριζοβολία ακτινιδίου, αρόνιας και ιπποφαούς και άλλων συνεχίζεται. Η συλλογή σπόρων από smoke tree ξεκινά για την παραγωγή υποκειμένων για φιστικιά.

Σε φυτείες αμπελώνων

Η συγκομιδή σταφυλιών συνεχίζεται και ολοκληρώνεται. Η συγκομιδή σταφυλιών πρέπει να ξεκινά το πρωί αφού σηκωθεί η δροσιά, αποφεύγοντας τη συγκομιδή κατά τις θερμές περιόδους της ημέρας. Εάν υπάρχουν κατακρημνίσεις, πρέπει να πραγματοποιείται 48 ώρες μετά τη βροχή. Για τη διατήρηση της κηρώδους άνθισης, τα τσαμπιά κρατούνται προσεκτικά από το κοτσάνι χωρίς να αγγίζονται οι ράγες. Για τον σκοπό αυτό, τα σταφύλια τοποθετούνται στα κιβώτια σε ένα μόνο στρώμα.

Για την προστασία τους από το πρώιμο φθινοπωρινό κρύο και τον παγετό, τα κλήματα που παραχώθηκαν τον Αύγουστο στο φυτώριο ριζοβολίας καλύπτονται με 3-4 cm χώματος πάνω από το σημείο εμβολιασμού. Υπό ευνοϊκές συνθήκες στο τέλος του μήνα, σειρές

κατασκευάζονται μηχανικά στους καθορισμένους χώρους και οργώνονται βαθιά για φυτώρια ριζοβολίας.

Δραστηριότητες Φυτοπροστασίας

Σε οπωρώνες

Φωλιές και ταΐστρες τοποθετούνται στα οπωροφόρα δέντρα για την προσέλκυση ωφέλιμων πτηνών.

Οι ζώνες κυνηγιού από κυματοειδές χαρτόνι με τις υπάρχουσες κάμπιες της καρπόκαψας μηλιάς, της καρπόκαψας δαμάσκηνου και της καρπόκαψας καρυδιάς συλλέγονται και τοποθετούνται σε κρεμαστά κλουβιά στους οπωρώνες – ο δρυοκολάπτης και άλλα πτηνά καταστρέφουν τις κάμπιες στις ζώνες.

Στον κορμό κάθε δέντρου σε φυτείες που έχουν προσβληθεί από χειμερινές νυχτοπεταλούδες, τοποθετείται μία κολλώδης ζώνη σε ύψος 20-100 cm. Οι ζώνες είναι κατασκευασμένες από χαρτί, πλάτους 20 cm, με τα άνω και κάτω άκρα δεμένα. Χρησιμοποιείται αργά στεγνώνουσα κόλλα για την επικάλυψη. Για να αποτραπεί η απόκρυψη των εντόμων πριν φθάσουν στη ζώνη, ο ραγισμένος φλοιός από τη ζώνη έως την επιφάνεια του εδάφους αποξύνεται εκ των προτέρων.